

Monitoring polityki społecznej marzec-kwiecień 2021

Spis treści

Wprowadzenie	4
1. Prawo pracy.....	5
Jednolity tekstu ustawy o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników.....	5
Marynarskie umowy o pracę.....	5
Jednolity tekstu ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.....	5
2. Prawo ubezpieczeń społecznych	6
Jednolity tekst ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych	6
Dodatkowe roczne świadczeniu pieniężne dla emerytów i rencistów	6
Zasiłek opiekuńczy oraz dodatkowy zasiłek opiekuńczy w celu przeciwdziałania COVID-19.....	7
Zmienione wysokości stóp procentowych składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych	7
Dwie umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym	8
3. Promocja zatrudnienia, rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych	9
Jednolity tekst ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	9
Wymagania dla podmiotów certyfikujących dostępność	9
4. Pomoc społeczna	10
Jednolity tekst ustawy o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym	10
Zmiana ustawy o pomocy społecznej.....	10
5. Opieka zdrowotna	11
Świadczenia dentystyczne udzielane w szkole.....	11
Jednolity tekst ustawy o zawodach pielęgniarzy i położnej.....	11
Wzrosły kosztów pobytu w sanatoriach uzdrowiskowych.....	12
Kształcenie w zawodach medycznych na odległość.....	12
Jednolity tekst ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych.....	12
Jednolity tekst ustawy o zawodzie fizjoterapeuty.....	13
Badania przed szczepieniem przeciwko COVID-19	13
Określenie kwalifikacji osób przeprowadzających badania kwalifikacyjne i szczepienia ochronne przeciwko COVID-19.....	13
Jednolity tekst ustawy o samorządzie pielęgniarzy i położnych	14
Wydłużenie czasu utworzenia rejestru pacjentów z COVID-19	14
Narodowy Program Zdrowia na lata 2021–2025	14
Tryb wydawania zgody na uzyskanie świadczeń opieki zdrowotnej poza granicami kraju	15
Jednolity tekst ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia.....	15
Jednolity tekst ustawy o działalności leczniczej	16

Program pilotażowy w zakresie wykorzystania elektronicznych stetoskopów w podstawowej opiece zdrowotnej.....	16
Uzupełnienie rezerwy szczepionek oraz innych immunologicznych produktów leczniczych	16
Jednolity tekst ustawy o zawodzie felczera.....	17
Jednolity tekst ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty	17
1. Oświata.....	17
Brak zorganizowanego wypoczynku dla uczniów w czasie wiosennej przerwy.....	17
Dalsze ograniczenia w funkcjonowaniu placówek oświatowych w związku z epidemią COVID-19..	18
Jednolity tekst ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce	19
Jednolity tekst ustawy o systemie informacji oświatowej	19
Monitoring karier absolwentów.....	20
Ułatwienia dla edukacji domowej	20
2. Mieszkalnictwo	21
Jednolity tekst ustawy o finansowym wsparciu rodzin i innych osób w nabywaniu własnego mieszkania	21
3. Organizacje pozarządowe.....	21
Wzór informacji o wykorzystaniu środków pochodzących z opłaty za marnowanie żywności i wzór sprawozdania o sposobie zagospodarowania otrzymanej żywności	21
4. Inne.....	22
Jednolity tekst ustawy – Prawo spółdzielcze	22
Zmiana ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych oraz niektórych innych ustaw	22

Wprowadzenie

Niniejszy Monitoring przygotowany przez Wspólnotę Roboczą Związków Organizacji Socjalnych, omawia istotne zmiany prawne i prezentuje ważne dokumenty i działania z obszaru polskiej i unijnej polityki społecznej opublikowane w okresie marzec-kwiecień 2021.

1. Prawo pracy

Jednolity tekstu ustawy o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników

Opublikowano jednolity tekstu ustawy o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników¹. Ostatnie zmiany miały miejsce w roku 2020 i dotyczyły Funduszu reprivatyzacji, nie dotyczyły zatem bezpośrednio prawa pracy czy uprawnień pracowniczych.

Marynarskie umowy o pracę

Opublikowano w Dzienniku Ustaw poprawki z 2018 r. do Konwencji o pracy na morzu, przyjętej w Genewie dnia 23 lutego 2006 r., zatwierdzone przez Międzynarodową Konferencję Pracy w Genewie dnia 5 czerwca 2018 r.². Poprawki te dotyczą praw marynarzy: dodano następujący fragment do Konwencji o pracy na morzu z 2006 roku:

„Każdy Członek wymaga, aby marynarska umowa o pracę nadal obowiązywała podczas przetrzymywania marynarza na statku lub poza nim na skutek piractwa lub zbrojnej napaści na statki, niezależnie od tego, czy upłynął okres na jaki umowa była zawarta lub czy strona umowy powiadomiła o jej zawieszeniu lub wypowiedzeniu.”

Jednocześnie zapewniając marynarzom prawo do otrzymywania wynagrodzenia w czasie przetrzymywania na morzu.

Prezydent ratyfikował te poprawki w lutym 2021³.

Jednolity tekstu ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych

22 kwietnia 2021 opublikowano jednolity tekst ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych⁴. Ostatnie zmiany w ustawie wprowadzono w grudniu 2020, a dotyczyły one uaktualnienia, podania obowiązujących w roku 2021 r stawek przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej, będącego podstawą do obliczania corocznego odpisu podstawowego na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

---

¹ <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/425>

² <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/707>

³ Oświadczenie rządowe z dnia 15 marca 2021 r. w sprawie mocy obowiązującej Poprawek z 2018 r. do Konwencji o pracy na morzu, przyjętej w Genewie dnia 23 lutego 2006 r., zatwierdzonych przez Międzynarodową Konferencję Pracy w Genewie dnia 5 czerwca 2018 r., <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/708>

⁴ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 kwietnia 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/746>

2. Prawo ubezpieczeń społecznych

Jednolity tekst ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych

Oblikowano jednolity tekst ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych⁵. Poprzednie zmiany miały miejsce w roku 2020 i dotyczyły głównie technicznych kwestii (m.in.: odwołań do innych ustaw - uaktualniono ich adresy publikacyjne).

Dodatkowe roczne świadczeniu pieniężne dla emerytów i rencistów

25 marca weszła w życie ustawa z 21 stycznia 2021 (podpisana przez Prezydenta 8 marca, a opublikowana w Dzienniku Ustaw 10 marca) o kolejnym w 2021 r. dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów⁶. To dodatkowe świadczenie (potocznie zwane czternastką lub czternastą emeryturą) będzie wypłacone osobom, które 31 października mają prawo do: emerytury (w tym branżowych i rolniczych), renty, renty socjalnej, okresowej emerytury kapitałowej, okresowej emerytury rolniczej, rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego. Wysokość wypłacanego świadczenie ma być uzależniona od wysokości otrzymywanych świadczeń podstawowych: dla osób u których nie przekracza ono 2900 zł ma wynieść ono tyle ile najniższa emerytura (prawna nie faktycznie pobierana) tj. obecnie 1250,88 zł brutto. Dla osób, które pobierają świadczenia wyższe niż 2900 zł ma być stosowana zasada złotówka za złotówkę, a zatem otrzymają one kwotę najniższej emerytury pomniejszoną o różnicę między wysokością ich świadczenia a kwotą 2900 zł.

---

⁵ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 marca 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/423>

⁶ Ustawa z dnia 21 stycznia 2021 r. o kolejnym w 2021 r. dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/432>

Zasiłek opiekuńczy oraz dodatkowy zasiłek opiekuńczy w celu przeciwdziałania COVID-19

W związku z przedłużanym zamknięciem placówek oświatowych ponownie kilkakrotnie⁷ przedłużano możliwość pobierania przez rodziców dzieci, którzy muszą osobiście opiekować się nimi, zasiłków opiekuńczych (dla rolników) i dodatkowych zasiłków opiekuńczych (dla pozostałych osób ubezpieczonych). Ostatnie rozporządzenia⁸ w tej sprawie przedłużały tę możliwość do 9 maja 2021.

Zmienione wysokości stóp procentowych składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych

W marcu zmieniono⁹ kategorie ryzyka oraz wysokości stóp procentowych składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Dla niektórych sektorów działalności te składki wzrosły (np. rybactwo: wzrost z 1,20 na 1,47%; działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie: wzrost z 3,06 na 3,33%) a dla niektórych zostały obniżone (np.: leśnictwo i

---

⁷ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 marca 2021 r. w sprawie określenia dłuższego okresu pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego w celu przeciwdziałania COVID-19,

<https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/455>;

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 marca 2021 r. w sprawie określenia dłuższego okresu pobierania zasiłku opiekuńczego w celu przeciwdziałania COVID-19, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/456>

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie określenia dłuższego okresu pobierania zasiłku opiekuńczego w celu przeciwdziałania COVID-19, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/558>

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie określenia dłuższego okresu pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego w celu przeciwdziałania COVID-19,

<https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/559>

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie określenia dłuższego okresu pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego w celu przeciwdziałania COVID-19,

<https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/655>

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie określenia dłuższego okresu pobierania zasiłku opiekuńczego w celu przeciwdziałania COVID-19, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/656>

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 kwietnia 2021 r. w sprawie określenia dłuższego okresu pobierania zasiłku opiekuńczego w celu przeciwdziałania COVID-19, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/750>

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 kwietnia 2021 r. w sprawie określenia dłuższego okresu pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego w celu przeciwdziałania COVID-19,

<https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/751>

⁸ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 kwietnia 2021 r. w sprawie określenia dłuższego okresu pobierania zasiłku opiekuńczego w celu przeciwdziałania COVID-19; Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 kwietnia 2021 r. w sprawie określenia dłuższego okresu pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego w celu przeciwdziałania COVID-19,

⁹ Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 16 marca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie różnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zależności od zagrożeń zawodowych i ich skutków

<https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/489>

pozyskiwanie drewna: z 2,80 na 2,53%; wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego: z 3,33 na 3,06%).

Dwie umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym

W Dzienniku Ustaw opublikowano teksty dwóch umów międzynarodowych zawartych przez Polskę i dotyczących zabezpieczenia społecznego.

Pierwsza z nich to umowa zawarta w 2016 roku z Izraelem¹⁰, ratyfikowana przez Sejm i Prezydenta w roku 2017. Ta umowa weszła w życie 1 maja 2021.

Druga to umowa z Turcją¹¹ zawarta w roku 2017 a ratyfikowana w roku 2018. Ta umowa obowiązuje od 1 czerwca 2021.

Obydwie umowy regulują kwestie dotyczące ubezpieczeń społecznych i świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Postanawiają m.in., że

„Jeżeli niniejsza Umowa nie stanowi inaczej, świadczenia przysługujące na podstawie ustawodawstwa jednej z Umawiających Stron nie mogą ulec zmniejszeniu, zawieszeniu, uchyleniu lub wstrzymaniu z tego powodu, że uprawniony zamieszkuje na terytorium drugiej Umawiającej się Strony”¹²

Obie umowy regulują m.in.: wzajemne uznawanie i sumowanie okresów ubezpieczenia potrzebnych od uzyskania emerytury.

---

¹⁰ Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Państwem Izrael o zabezpieczeniu społecznym, podpisana w Jerozolimie dnia 22 listopada 2016 r., <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/505>;

Oświadczenie rządowe z dnia 15 lutego 2021 r. w sprawie mocy obowiązującej Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Państwem Izrael o zabezpieczeniu społecznym, podpisanej w Jerozolimie dnia 22 listopada 2016 r.; <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/506>

¹¹ Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Turcji o zabezpieczeniu społecznym, sporządzona w Warszawie dnia 17 października 2017 r.; <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/770>;

Oświadczenie rządowe z dnia 18 marca 2021 r. w sprawie mocy obowiązującej Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Turcji o zabezpieczeniu społecznym, sporządzonej w Warszawie dnia 17 października 2017 r.; <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/771>

¹² Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Państwem Izrael o zabezpieczeniu społecznym, podpisana w Jerozolimie dnia 22 listopada 2016 r., <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/505>; art. 5. ust 1.

3. Promocja zatrudnienia, rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych

Jednolity tekst ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

Opublikowano jednolity tekst ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych¹³. Ostatnie zmiany miały miejsce w styczniu 2021¹⁴ i dotyczyły powiększenia listy podmiotów, którym mogą być przekazywane dane gromadzone w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności o: właściwe jednostki samorządu terytorialnego oraz Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Wymagania dla podmiotów certyfikujących dostępność

Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej opublikował rozporządzenie¹⁵ wskazujące na wymagania jakie muszą spełniać podmioty dokonujące certyfikacji dostępności, a także określające wzór wniosku o wydanie certyfikatu dostępności oraz wzór certyfikatu dostępności. Certyfikację dostępności dla osób z niepełnosprawnościami wydawaną dla przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych¹⁶ wprowadziła Ustawa z 19 lipca 2019 o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami¹⁷. Rozporządzenie określa wymagania wobec kadry jaką musi dysponować ośrodek dokonujący certyfikacji. Warto zauważyć, że w tych wymaganiach oprócz wymogu „posiadania w zasobach kadrowych” osób posiadających stosowne kompetencje (np. skończone kursy dotyczące uniwersalnego projektowania czy dostępności cyfrowej czy dostępności informacyjno-komunikacyjnej) jest też wymóg aby w tych zasobach kadrowych były także co najmniej: „jedna osoba z upośledzeniem narządu ruchu, poruszająca się na wózku inwalidzkim, zaliczona do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności”, „jedna osoba z chorobą narządu wzroku, zaliczona do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności” oraz „jedna osoba z chorobą słuchu, zaliczona do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności”.

---

¹³ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 lutego 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/573>

¹⁴ Ustawa z dnia 21 stycznia 2021 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw; Dziennik Ustaw 2021, poz.159

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 4 marca 2021 r. w sprawie szczegółowych wymogów, jakie muszą spełniać podmioty dokonujące certyfikacji dostępności, wzoru wniosku o wydanie certyfikatu dostępności oraz wzoru certyfikatu dostępności, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/412>

¹⁶ Wg wspomnianej ustawy podmioty te mają dążyć „w prowadzonej działalności do zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami”.

¹⁷ <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2020/pozycja/1062>

4. Pomoc społeczna

Jednolity tekst ustawy o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym

8 marca opublikowano jednolity tekst ustawy o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym¹⁸. Ostatnie zmiany w tej ustawie wprowadzono w kwietniu 2020 rok, a dotyczyły one uzupełnienia wyjątków dla przepisów dotyczących specjalnych emerytur o Straż Marszałkowską.

Zmiana ustawy o pomocy społecznej

15 kwietnia sejm przyjął ustawę o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego¹⁹.

Zmiany w tej ustawie częściowo odpowiadają na postulaty jakie WRZOS zgłaszał w ubiegłym roku po publikacji raportu NIK na temat sytuacji pracowników socjalnych²⁰.

Postulowaliśmy zwiększenie dodatku do wynagrodzenia za pracę w terenie do 500 zł – zwiększono go do 400 zł.

Postulowaliśmy poszerzenie kręgu osób uprawnionych do dodatku za pracę w terenie, co częściowo zostało uwzględnione²¹.

Chciliśmy też przyspieszenia uzyskania prawa do dodatkowego urlopu z 5 do 2 lat stażu pracy, przyjęto skrócenie do 3 lat.

Zgłaszaliśmy, że należy ustawowo określić, iż pracodawcy, organy władzy i administracji rządowej i samorządowej tworzą odpowiednie warunki dla zapewnienia bezpiecznych warunków pracy pracownikom socjalnym. Częściowo odpowiedzią na to są nowe przepisy art. 121 ustępy 2a, 2b i 2c mówiąc o tym, że pracownikom socjalnym należy się teraz pomoc psychologiczna „w przypadku wystąpienia sytuacji bezpośrednio zagrażających jego życiu lub zdrowiu w związku z wykonywanymi czynnościami służbowymi” oraz że, pracownik socjalny ma „prawo do szkoleń podnoszących poziom bezpieczeństwa osobistego podczas wykonywania czynności zawodowych. Szkolenia przeprowadza pracodawca co najmniej raz na 2 lata”.

W schroniskach dla osób w kryzysie bezdomności będą teraz mogły pracować osoby z nieco niższymi kwalifikacjami.

---

¹⁸ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 lutego 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym;

<https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/419>

¹⁹ Ustawa z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego,

<https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/803>

²⁰ <https://www.wrzos.org.pl/aktualnosci/apel-wrzos-w-sprawie-pracownikow-socjalnych/>.

Ustawę komentowaliśmy też na naszej stronie internetowej:

<https://www.wrzos.org.pl/aktualnosci/zmiany-w-ustawie-o-pomocy-spoecznej/>

²¹ Nowe brzmienie ustępu 3a w art. 121

Usługi opiekuńcze mogą być przyznawane teraz także w trybie pilnym („w szczególności gdy doszło do nagłego pogorszenia stanu zdrowia”), a ich przyznanie następuje „następuje niezwłocznie po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, a wydanie decyzji o przyznaniu usług oraz decyzji ustalającej odpłatność za przyznane usługi może nastąpić po rozpoczęciu ich rzeczywistego świadczenia, nie później jednak niż w terminie 10 dni od dnia rozpoczęcia świadczenia usług”²².

Zlikwidowano odpłatność za korzystanie z usług świadczonych w ośrodkach wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi, niebędących usługami całodobowymi (dotychczas było to 5% kwoty dochodu osoby samotnie gospodarującej)²³.

Można teraz kierować małżeństwa i rodziny do tego samego ośrodka DPS²⁴.

Do listy instytucji obowiązanych udzielania pomocy pracownikowi socjalnemu dodano organizacje pozarządowe²⁵.

5. Opieka zdrowotna

Świadczenia dentystyczne udzielane w szkole

Zmiana rozporządzenia²⁶ w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia stomatologicznego przyniosła uzupełnienie gwarantowanych świadczeń medycznych o świadczenia ogólnostomatologiczne dla dzieci i młodzieży do ukończenia 18. roku życia udzielanych w gabinecie dentystycznym zlokalizowanym w szkole. To rozporządzenie określa także zakres takich usług, warunki ich realizacji oraz wykaz profilaktycznych świadczeń stomatologicznych udzielanych w gabinetach zlokalizowanych w szkołach.

Jednolity tekst ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej

W marcu opublikowano jednolity tekst ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej²⁷. Poprzednie zmiany miały miejsce w grudniu 2020, w ramach zapewniania dopływu kadr w czasie pandemii osobom, które nie wykonywały zawodu ponad 5 lat pozwolono na nie odbywanie obowiązkowego przeszkolenia (pod warunkiem, że przez pierwsze 3 miesiące wykonywania zawodu udziela świadczeń zdrowotnych pod

---

²² Dodany do ustawy art. 50a

²³ Nowe brzmienie art. 51b – zlikwidowany ust. 1 i zmieniony ust. 2

²⁴ Dodany art. 54a

²⁵ Nowy ust. 1a w art. 121

²⁶ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 15 lutego 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia stomatologicznego, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/417>

²⁷ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 lutego 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej; <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/479>

nadzorem innej pielęgniarki lub położnej). Ułatwiono też wtedy uzyskiwanie pozwoleń na wykonywanie zawodu osobom wykształconym poza Unią Europejską.

Wzrosły kosztów pobytu w sanatoriach uzdrowiskowych

Wzrosły koszty pobytu w sanatorium uzdrowiskowym finansowane przez świadczeniobiorcę²⁸ (czyli pacjenta). Dla przykładu: koszt za pokój dwuosobowy z pełnym węzłem higieniczno-sanitarnym, w I sezonie rozliczeniowym (od dnia 1 października do dnia 30 kwietnia) wzrósł z 17,30 złotych do 18,60 za dzień pobytu; a w pokoju jednoosobowym z pełnym węzłem higieniczno-sanitarnym w II sezonie rozliczeniowym (od dnia 1 maja do dnia 30 września) wzrósł z 36,10 zł do 38,90. Wysokość wzrostu to około 7,5%.

Kształcenie w zawodach medycznych na odległość

Dopuszczono²⁹ w roku akademickim 2020/2021 możliwość prowadzenie zajęć (innych niż zajęcia praktyczne) na studiach kształcących studentów zawodów medycznych (tj. lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty, ratownika medycznego) z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Jednolity tekst ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych

Opublikowano jednolity tekst ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych³⁰. Ostatnie zmiany miały w zeszłym roku i dotyczyły m.in. kwestii dostosowania systemu do wystawiania recept elektronicznych.

---

²⁸ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 11 marca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/480>

²⁹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 18 marca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/519>

³⁰ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 marca 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/523>

Jednolity tekst ustawy o zawodzie fizjoterapeuty

Opublikowano jednolity tekst ustawy o zawodzie fizjoterapeuty³¹. Poprzednie zmiany miały miejsce w grudniu 2020 i dotyczyły, podobnie jak w przypadku pielęgniarek, w ramach zapewniania dopływu kadr w czasie pandemii osobom, które nie wykonywały zawodu ponad 5 lat pozwolono na nie odbywanie obowiązkowego przeszkolenia „pod warunkiem że przez pierwsze 3 miesiące wykonywania zawodu udziela świadczeń zdrowotnych pod nadzorem innego fizjoterapeuty”.

Badania przed szczepieniem przeciwko COVID-19

W uchwalonej w marcu ustawie o zmianie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi³² wprowadzono do ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi przepisy umożliwiające Ministrowi Zdrowia w rozporządzeniu określić wymagania dotyczących kwalifikacji osób przeprowadzających badanie kwalifikacyjne przed szczepieniem przeciwko COVID-19 oraz kwalifikacji osób przeprowadzających szczepienia ochronne przeciwko COVID-19.

Minister Zdrowia określił te wymagania – patrz treść notki niżej.

Określenie kwalifikacji osób przeprowadzających badania kwalifikacyjne i szczepienia ochronne przeciwko COVID-19

Minister Zdrowia określił wymogi wobec osób przeprowadzających badania kwalifikacyjne i szczepienia ochronne przeciwko COVID-19³³. Takie kwalifikacje może przeprowadzać osoba, które:

- „- wykonuje zawód lekarza dentystry, pielęgniarki, położnej, felczera, ratownika medycznego lub higienistki szkolnej;
- wykonuje zawód fizjoterapeuty, farmaceuty, diagnosty laboratoryjnego i uzyskała dokument potwierdzający ukończenie szkolenia teoretycznego, dostępnego na platformie e-learningowej Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego;”.

Takie uprawnienie mają też studenci ostatnich lat studiów lekarskich i pielęgniarskich pod warunkiem, że mają dokument potwierdzający posiadanie umiejętności kwalifikowania do szczepień, wydany przez uczelnię prowadzącą to kształcenie, oraz przeprowadzają badanie kwalifikacyjne pod nadzorem lekarza, lekarza dentystry, pielęgniarki, położnej, felczera, ratownika medycznego lub higienistki szkolnej.

---

³¹ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 lutego 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zawodzie fizjoterapeuty; <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/553>

³² Ustawa z dnia 17 marca 2021 r. o zmianie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi; <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/616>

³³ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 kwietnia 2021 r. w sprawie kwalifikacji osób przeprowadzających badania kwalifikacyjne i szczepienia ochronne przeciwko COVID-19, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/668>

Jednolity tekst ustawy o samorządzie pielęgniarek i położnych

Opublikowano jednolity tekst ustawy o samorządzie pielęgniarek i położnych³⁴. Poprzednie zmiany w tej ustawie miały miejsce we wrześniu 2020 roku i dotyczyły wydłużenia kadencji organów tego samorządu do 30 dni po odwołaniu stanu epidemii.

Wydłużenie czasu utworzenia rejestru pacjentów z COVID-19

Minister Zdrowia wydłużył³⁵ czas na jaki utworzono w kwietniu 2020 rejestr pacjentów z COVID-19 do końca roku 2021.

Narodowy Program Zdrowia na lata 2021–2025

Rada Ministrów przyjęła Narodowy Program Zdrowia (dalej: NPZ) na lata 2021–2025³⁶. NPZ to dokument strategiczny, którego powstanie wymaga ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym. Jego minimalna długość to 5 lat. Jak twierdzi Ministerstwo „NPZ na lata 2021-2025 jest w dużej mierze kontynuacją Programu realizowanego w latach 2016-2020”³⁷. W dokumencie czytamy, że „Celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, zwanego dalej "NPZ", jest zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu”. Cele operacyjne programu to:

1. Profilaktyka nadwagi i otyłości;
2. Profilaktyka uzależnień;
3. Promocja zdrowia psychicznego;
4. Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne;
5. Wyzwania demograficzne.

Program określa także wysokość i źródła finansowanie poszczególnych celów operacyjnych.

I tak dla celu 1. Profilaktyka nadwagi i otyłości ma to być „nie więcej niż 40 mln zł, ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów oraz budżetu państwa”. Dla celu 2. Profilaktyka uzależnień - nie więcej niż 30 mln zł, ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów

---

³⁴ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 marca 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o samorządzie pielęgniarek i położnych, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/628>

³⁵ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 kwietnia 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie Krajowego Rejestru Pacjentów z COVID-19, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/636>

³⁶ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/642>

³⁷ <https://www.gov.pl/web/zdrowie/narodowy-program-zdrowia1>

Hazardowych oraz budżetu państwa. Dla celu 3. Promocja zdrowia psychicznego - nie więcej niż 30 mln zł, ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych oraz budżetu państwa. Dla celu 4. Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne - nie więcej niż 25 mln zł, ze środków budżetu państwa. Dla celu 5. Wyzwania demograficzne - nie więcej niż 15 mln zł, ze środków budżetu państwa.

Tryb wydawania zgody na uzyskanie świadczeń opieki zdrowotnej poza granicami kraju

Minister Zdrowia określił tryb składania i rozpatrywania wniosku o uzyskanie zgody na leczenie poza granicami kraju, które ma być finansowane ze środków publicznych³⁸. Taki wniosek ma wypełniać częściowo osoba ubiegająca się o takie leczenie, a częściowo lekarz „ubezpieczenia zdrowotnego”³⁹ posiadający specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie medycyny właściwej ze względu na zakres wnioskowanego leczenia lub badań diagnostycznych”. Wnioski powinny być składane do Narodowego Funduszu Zdrowia, a jego prezes ma niezwłocznie dokonać jego weryfikacji. Prezes Funduszu może przesać wniosek do konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie medycyny właściwej ze względu na zakres wnioskowanego leczenia w celu zaopiniowania, może też może zasięgać opinii innych osób wykonujących zawód medyczny lub podmiotów leczniczych, posiadających profesjonalną wiedzę w zakresie wnioskowanego leczenia. Decyzje prezes NFZ powinien podjąć w ciągu 5 dni roboczych do otrzymania wniosku lub opinii konsultanta wojewódzkiego czy innych osób.

Jednolity tekst ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia

Opublikowano jednolity tekst ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia⁴⁰. Ostatnie zmiany w tej ustawie miały miejsce w styczniu 2021 i dotyczyły głównie wprowadzenie do tego systemu kart szczepień (co umożliwiło wydawanie elektronicznych kart szczepień).

---

³⁸ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 marca 2021 r. w sprawie wydawania zgody na uzyskanie świadczeń opieki zdrowotnej poza granicami kraju oraz pokrycie kosztów transportu,

<https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/644>

³⁹ Lekarz ubezpieczenia zdrowotnego to „Lekarz, lekarz dentyista będący świadczeniodawcą, z którym ubezpieczyciel zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, albo lekarz, lekarz dentyista, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód u świadczeniodawcy, z którym ubezpieczyciel zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej”, <https://akademia.nfz.gov.pl/przydatne-pojecia/lekarz-ubezpieczenia-zdrowotnego/>

⁴⁰ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 marca 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia,

<https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/666>

Jednolity tekst ustawy o działalności leczniczej

Opublikowano jednolity tekst ustawy o działalności leczniczej⁴¹. Ostatni raz ustawa była zmieniana w grudniu 2020 roku. Dotyczyły one umożliwienia w czasie stanu zagrożenia epidemicznego lub epidemii wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, pielęgniarki, położnej oraz ratownika medycznego także na podstawie umowy zawartej przez podmiot leczniczy z agencją zatrudnienia.

Program pilotażowy w zakresie wykorzystania elektronicznych stetoskopów w podstawowej opiece zdrowotnej

Minister Zdrowia ogłosił *Program pilotażowy w zakresie wykorzystania elektronicznych stetoskopów w podstawowej opiece zdrowotnej*⁴². Celem programu pilotażowego jest „ocena efektywności realizacji świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej z wykorzystaniem elektronicznych stetoskopów, do wstępnej diagnostyki układu oddechowego i potencjalnych problemów zdrowotnych pacjentów po przebytych zakażeniu wirusem SARS-CoV-2 ze współistniejącymi chorobami układu oddechowego”. Program ma trwać do 11 miesięcy od wejście w życie rozporządzenia. W programie ma wziąć udział nie mniej niż 1000 osób. Realizatorzy programu mają być wyłonieni w drodze otwartego naboru, a każdy z nich ma otrzymać kwotę 100 zł brutto za przeprowadzenie jednego badania z wykorzystaniem elektronicznego stetoskopu.

Uzupełnienie rezerwy szczepionek oraz innych immunologicznych produktów leczniczych

Rozporządzenie w sprawie rezerwy szczepionek oraz innych immunologicznych produktów leczniczych, stosowanych w razie wystąpienia zagrożenia epidemicznego lub epidemii uzupełniono dopisując do tej rezerwy szczepionki przeciw COVID-19⁴³. Rezerwa ma stanowić „nie mniej niż 10% zapotrzebowania na szczepionki do realizacji programu, o którym mowa w uchwale Rady Ministrów nr 187/2020 z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Narodowego Programu Szczepień przeciw COVID-19”.

---

⁴¹ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 marca 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o działalności leczniczej, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/711>

⁴² Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 kwietnia 2021 r. w sprawie programu pilotażowego w zakresie wykorzystania elektronicznych stetoskopów w podstawowej opiece zdrowotnej, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/712>

⁴³ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 kwietnia 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rezerwy szczepionek oraz innych immunologicznych produktów leczniczych, stosowanych w razie wystąpienia zagrożenia epidemicznego lub epidemii, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/715>

Jednolity tekst ustawy o zawodzie felczera

Opublikowano jednolity tekst ustawy z 20 lipca 1950 roku o zawodzie felczera⁴⁴. Ostatnie zmiany w tej ustawie miały miejsce w sierpniu 2020 roku a dotyczyły wykreślenia szczegółowych wymagań na podstawie, których Naczelna Rada Lekarska przyznawała prawo wykonywania zawodu felczera, tym samym dając jej więcej dowolności w decydowaniu o przyznawaniu tych praw. W Polsce od wielu lat nie kształci się nowych felczarów. Osoby, które w przeszłości wykształciły się w tym zawodzie, mogą go dalej wykonywać, ale niewykonyjący zawodu przez 5 lat tracą prawo do wykonywania zawodu i podlegają wykreśleniu z Centralnego Rejestru Felczarów.

Jednolity tekst ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty

Opublikowano Jednolity tekst ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty⁴⁵. Ostatni raz dokonywano w niej zmian w styczniu 2021, a dotyczyły one zwiększeni uprawnień lekarzy do udzielania upoważnień – poszerzając je o zlecenia na zaopatrzenie i zleceń naprawy wyrobów medycznych (np. okularów).

1. Oświata

Brak zorganizowanego wycieczki dla uczniów w czasie wiosennej przerwy

Minister Edukacji i Nauki zdecydował o nieorganizowaniu wycieczki dla dzieci w czasie przerwy wiosennej⁴⁶.

---

⁴⁴ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 kwietnia 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zawodzie felczera, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/742>

⁴⁵ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 marca 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/790>

⁴⁶ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 23 marca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/532>

Dalsze ograniczenia w funkcjonowaniu placówek oświatowych w związku z epidemią COVID-19

W marcu i kwietniu 2021 miały miejsce kolejne zmiany w funkcjonowaniu placówek oświatowych związane z epidemią COVID-19. 11 marca Minister Edukacji i Nauki w rozporządzeniu⁴⁷ postanowił, że w szkołach artystycznych oraz w szkołach podstawowych na obszarze województw lubuskiego, mazowieckiego, pomorskiego i warmińsko-mazurskiego w zakresie klas I-III ograniczenia trwają do 28 marca. Ograniczenia te polegały na tym, że w placówkach zajęcia miało odbywać nie więcej niż 50% uczniów i co najmniej 50% uczniów realizuje te zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

18 marca kolejne rozporządzenie⁴⁸ Ministra Edukacji i Nauki wprowadziło możliwość odbywania nauki w trybie stacjonarnym w szkołach specjalnych a szkoły podstawowe i artystyczne zostały zobowiązane „prowadzić działalność opiekuńczą dla dzieci osób zatrudnionych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą oraz innych osób realizujących zadania publiczne w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19”.

Od 26 kwietnia do dnia 2 maja 2021 r.⁴⁹ zajęcia mogły być prowadzone w szkołach, a decydować o tym mieli ich dyrektorzy. Dopuszczony wtedy także możliwość „realizacji zajęć, w szczególności zajęć rewalidacyjnych, zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, za zgodą rodziców dzieci i uczniów posiadających odpowiednio orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. Zajęcia mogą być realizowane w bezpośrednim kontakcie dziecka lub ucznia z osobą prowadzącą te zajęcia.” To samo rozporządzenie określa też, że „W przypadku szkół podstawowych w zakresie klas I-III na obszarze województwa: kujawsko-pomorskiego, lubelskiego, lubuskiego, małopolskiego, mazowieckiego, podkarpackiego, podlaskiego, pomorskiego, świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego i zachodniopomorskiego zajęcia są realizowane w taki sposób, że:

- 1) nie więcej niż 50% uczniów realizuje te zajęcia w szkole podstawowej oraz
- 2) co najmniej 50% uczniów realizuje te zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość”.

To rozporządzenie wydłużyło czas obowiązywania, ale też poszerzyło katalog osób, którym należy się prawo do opieki nad ich dziećmi, które mam być realizowane przez szkoły. Teraz mieli to być rodzice, którzy:

- „1) są zatrudnieni w podmiotach wykonujących działalność leczniczą,
- 2) realizują zadania dotyczące koordynacji ratownictwa medycznego,

---

⁴⁷ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 marca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/448>

⁴⁸ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 18 marca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/502>

⁴⁹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/561>

- 3) realizują zadania publiczne w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19,
- 4) pełnią służbę w jednostkach zapewniających bezpieczeństwo i porządek publiczny,
- 5) wykonują działania ratownicze,
- 6) są zatrudnieni w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej w rozumieniu art. 6 pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- 7) są zatrudnieni w ogrzewalniach i noclegowniach, o których mowa w art. 48a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- 8) są zatrudnieni w placówkach zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, o których mowa w art. 67 i art. 69 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- 9) są zatrudnieni w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych oraz w interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych,
- 10) są zatrudnieni w formach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3,
- 11) są zatrudnieni w jednostkach systemu oświaty, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, i realizują zadania na terenie tych jednostek”

Powyższe ograniczenie zostały potem przedłużone do 17 maja⁵⁰. Między 17 a 30 maja dyrektorzy mieli decydować o prowadzeniu zajęć w szkołach podstawowych w klasach IV-VIII.

Jednolity tekstu ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

Opublikowano jednolity tekstu ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce⁵¹. Poprzednie zmiany miały miejsce w styczniu 2021 i dotyczyły one umożliwienia senatom uczelni wyższych skrócenia czasu obowiązkowych praktyk w związku z epidemią COVID-19.

Jednolity tekstu ustawy o systemie informacji oświatowej

Opublikowano jednolity tekstu ustawy o systemie informacji oświatowej⁵². Poprzednio ustaw zmieniana była styczniu 2021, a zmiany dotyczyły przekazywani danych uczniów i nauczycieli z systemu

---

⁵⁰ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/824>

⁵¹ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 marca 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/478>

⁵² Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 marca 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o systemie informacji oświatowej, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/584>

In formacji Oświatowej do narzędzia informatycznego (wykorzystywanego m.in. w zdalnym nauczaniu).

Monitoring karier absolwentów

Uchwalona jeszcze w lutym (ale opublikowana w kwietniu) zmiana ustawy Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw⁵³ wprowadza do systemu oświaty monitoring karier absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadpodstawowych. Monitoring ten ma być prowadzony „w celu zapewnienia informacji na temat przebiegu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych na potrzeby prowadzenia polityki oświatowej państwa na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym dostosowywania kierunków i treści kształcenia do wymogów rynku pracy oraz przygotowywania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia”.

Ma on być prowadzony na podstawie:

1) danych gromadzonych w systemie informacji oświatowej, o którym mowa w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 584);

2) danych gromadzonych w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on, o którym mowa w art. 342 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478);

3) danych gromadzonych przez okręgowe komisje egzaminacyjne;

4) danych gromadzonych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na kontaktach ubezpieczonych lub kontaktach płatników składek.

Obejmie on także absolwentów szkół ponadpodstawowych przy zakładach karnych i aresztach śledczych.

Zanonimizowane dane ma opracowywać Instytut Badań Edukacyjnych a wyniki ma przekazywać ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania w terminie do dnia 30 listopada roku , w którym jest prowadzony monitoring.

Ułatwienia dla edukacji domowej

W marcu zmieniono ustawę prawo oświatowe⁵⁴. Jak czytamy w uzasadnieniu do projektu tej zmiany: „Celem regulacji jest usprawnienie aktualnie obowiązujących przepisów dotyczących tzw. edukacji domowej oraz wsparcie polskich dzieci edukujących się w trybie edukacji domowej za granicą”.

---

⁵³ Ustawa z dnia 25 lutego 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw; <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/619>

⁵⁴ Ustawa z dnia 17 marca 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/762>

Usunięto przepis zobowiązujący do wojewódzkiej rejonizacji edukacji domowej oraz do dołączania do wniosku o edukację domową opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej.

2. Mieszkalnictwo

Jednolity tekst ustawy o finansowym wsparciu rodzin i innych osób w nabywaniu własnego mieszkania

Opublikowano jednolity tekst ustawy o finansowym wsparciu rodzin i innych osób w nabywaniu własnego mieszkania⁵⁵. Poprzednie zmiany w ustawie miały miejsce we wrześniu 2020 i dotyczyły obniżenia wymogów dotyczących obliczania powierzchni mieszkania lub domu (na które miałyby być udzielane dopłaty do kredytu) – obecnie te powierzchnie należy liczyć nie na podstawie „zatwierdzonego projektu budowlanego” ale na podstawie „projektu technicznego”.

3. Organizacje pozarządowe

Wzór informacji o wykorzystaniu środków pochodzących z opłaty za marnowanie żywności i wzór sprawozdania o sposobie zagospodarowania otrzymanej żywności

Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego określił⁵⁶ wzór informacji o wykorzystaniu środków pochodzących z opłaty za marnowanie żywności i wzór sprawozdania o sposobie zagospodarowania otrzymanej żywności. Te informacje oraz sprawozdanie zobowiązane są składać organizacje pozarządowe, które podpisują ze sklepami o powierzchni sprzedaży powyżej 250 m²

---

⁵⁵ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 lutego 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o finansowym wsparciu rodzin i innych osób w nabywaniu własnego mieszkania, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/403>

⁵⁶ Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 15 marca 2021 r. w sprawie wzoru informacji o wykorzystaniu środków pochodzących z opłaty za marnowanie żywności oraz wzoru sprawozdania o sposobie zagospodarowania otrzymanej żywności, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/500>

umowy o przekazywaniu opłat za marnowanie żywności. Te sprawozdania należy składać co roku do 31 marca.

4. Inne

Jednolity tekstu ustawy – Prawo spółdzielcze

Opublikowano jednolity tekstu ustawy – Prawo spółdzielcze⁵⁷. Ostatnie zmiany w tej ustawie miały miejsce w maju 2020 i dotyczyły uzupełnianie zmian z marca tego roku o umożliwienie zdalnego zwoływania i odbywania posiedzeń także niż walne zebranie, zarząd i rada nadzorcza innych organów spółdzielni.

Zmiana ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych oraz niektórych innych ustaw

Zmieniono zakres uprawnień osobom będącym działaczami opozycji antykomunistycznej i/lub represjonowanym z powodów politycznych w okresie PRL⁵⁸.

Podwyższono wskaźniki dochodowe, które uprawniają do otrzymania jednorazowej pomocy pieniężnej – np. dochód osoby samotnie gospodarującej kwalifikujący do uzyskania tej pomocy nie może przekraczać teraz kwoty odpowiadającej 290% najniższej emerytury, a przedtem było to 220%.

Osobie uprawnionej przysługuje dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze 5 dni roboczych w roku kalendarzowym (jednak nie przysługuje ten urlop osobie uprawnionej do urlopu wypoczynkowego w wymiarze przekraczającym 26 dni roboczych lub do urlopu dodatkowego na podstawie odrębnych przepisów).

---

⁵⁷ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 marca 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo spółdzielcze, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/648>

⁵⁸ Ustawa z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych oraz niektórych innych ustaw, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/794>